

Správa o činnosti SNK IAU za rok 2007

Slovenský národný komitét pre medzinárodnú astronómickú úniu plnil viacero vedecko-organizačných funkcií.

A. Skopal ako zástupca SR v redakčnej rade časopisu *Astronomy & Astrophysics*, (A&A) sa zúčastnil jej pravidelného pracovného stretnutia, konaného dňa 5. mája 2007 vo Viedni (Austrian Academy of Sciences). Hlavné správy týkajúce sa edičnej a publikačnej činnosti časopisu sú k dispozícii na <http://www.astro.sk/~astrskop/aa07/>. O najdôležitejších záležitostiach, najmä tých, ktoré podliehali hlasovaniu členov redakčnej rady informoval na vedeckom seminári AsÚ SAV. Časopis A&A patrí k popredným medzinárodným časopisom, ktorý publikuje najvýznamnejšie výsledky z oblasti astronómie a astrofyziky. Časopis je riadený redakčnou radou (*Board of Directors*), ktorej členovia sú menovaní členskými krajinami časopisu (za Slovensko ich menuje SNK IAU spomedzi svojich členov). Rada rozhoduje o politike A&A, ktorá zahŕňa všeobecné pravidlá publikovania, výber vedeckých editorov, rozličné finančné záležitosti ako aj schvaľovanie nových členských krajín.

Intenzívne sa komitét venoval dôležitej pripravovanej akcii, medzinárodnému roku astronómie (*International Year of Astronomy*) v roku 2009. Túto celosvetovú akciu organizuje IAU spolu s UNESCO. Komitét vymenoval ešte v novembri 2006 D. Chochola za zástupcu Slovenska na prípravu IYA2009. Celosvetovú organizáciu má na starosti sekretariát IYA v Garchingu (Nemecko). Informácie o IYA2009 a skutočnosť, že pri jeho zorganizovaní je riešiteľ projektu národným reprezentantom Slovenska sú k dispozícii na <http://www.astronomy2009.org/>. Stretnutie národných zástupcov sa konalo 8.–11.10.2007 v Aténach (Grécko) v rámci medzinárodnej konferencie „Communicating Astronomy with the Public 2007“. Na konferencii predniesol referát: D. Chochol: Public outreach activities and the IYA2009 in Slovakia. Referát bude publikovaný v roku 2008 v zborníku z konferencie. Dňa 29.9.2007 bol na zjazde Slovenskej astronomickej spoločnosti (SAS pri SAV) ustanovený 20 členný organizačný výbor IYA2009 – národný uzol, ktorý bude mať na starosti prípravu a koordináciu akcií. V novembri 2007 podal D. Chochol na grantovú agentúru APVV projekt: „Medzinárodný rok astronómie 2009“. Všetci členovia organizačného výboru boli akceptovaní ako spoluriešitelia projektu. Predložený projekt plánoval využiť ľudský potenciál (vedeckých pracovníkov AsÚ SAV a univerzít v Bratislave a Košiciach, pracovníkov siete ľudových hviezdární a astronomických klubov združených v Astronomickej spoločnosti SAS) na uskutočnenie celého radu akcií pre najširšiu verejnosť pri príležitosti IYA2009. Na projekt však nebol pridelený grant APVV, čo povedie k rapídne mu poklesu plánovaných aktivít k IYA2009.

V roku 2007 sa pracovalo na slovenskej webovej stránke k IYA2009, ktorá bude spustená v roku 2008.

V. Porubčan, podpredseda komitétu je vo volebnom období 2006-2009 členom Výkonného výboru komisie Medzinárodnej astronomickej únie (IAU) č. 22 pre *Meteory, meteority a medziplanetárny prach* a zároveň členom pracovnej skupiny komisie č. 22, ktorej úlohou je do nasledujúceho kongresu IAU v roku 2009 pripraviť nomenklatúru dobre definovaných meteorických rojov. V roku 2007 skupina pripravila pracovnú verziu zoznamu, ktorá je vystavená na serveri Astronomického ústavu SAV v oficiálnej IAU databáze

dráhových parametrov meteorov (IAU Meteor Data Center), koordinovanej od roku 2001 našim pracoviskom (V. Porubčan).

V. Rušin je členom pracovnej komisie IAU *SOLAR ECLIPSES*. Zúčastnil sa na príprave vedeckého programu medzinárodnej konferencie 'Solar eclipse conference 2007', ktorá sa konala v Los Angeles v dňoch 24-26 August 2007 a na ktorej sa aktívne zúčastnil vypracovania pozorovacej náplne expedícií počas nastávajúcich zatmení Slnka v roku 2008 a 2009.

J. Žižňovský bol v roku 2006 na Valnom zhromaždení IAU zvolený do *Pracovnej skupiny IAU pre Ap a príbuzné hviezdy*. V priebehu roka 2007 bol zorganizovaný *CP#AP Workshop* vo Viedni s celosvetovou účasťou. Súčasne sa začala príprava na Valné zhromaždenie IAU v roku 2009 v Rio de Janeiro, kde pracovná skupina IAU pre Ap a príbuzné hviezdy pripravuje jedno poldňové vedecké podujatie.

V roku 2007 sme získali od IAU bezplatne zborníky zo 14 sympózií a kolokvií IAU v celkovej cene 1160 Euro, vďaka členstvu bývalého predsedu SNK IAU (Juraj Zverko) v edičnej komisii IAU.

IAU v roku 2007 podporila cestovnými a pobytovými štipendiami účasť siedmich účastníkov zo Slovenska na medzinárodných konferenciách v celkovej sume 1550 Euro.

V Tatranskej Lomnici, 4. apríla 2008

RNDr. Jozef Žižňovský, CSc.
predseda SNK IAU